

VYTAUTAS
KERNAGIS
apie AIDS...

AIDS KRONIKA

N R. 16 1991 M. BIRŽELIO 1-30 KAINA 40 KAP.

Tai tek, geriausiai jūnai
Naujini!
S. Kernagis

Ponai ir Ponios ! Panelės ir jų
Kavalieriai!! Pagaliau - Kavalieriai ir
Kavalieraičiai!!!

Be abeo, jeigu tik norite (ir dar galite),
darykite tarpuseivę viską, ką tik girdžia Jūsų
siela ir kūnas - mylėkit, mylėkitės, būkite mylimi
tū, kuriuos mylite ir t.t., ir t.t. Bet tik su viena
saugy: kad niekada po to juodas kaltės
jausmas ar net minties sakalo sparnas né
akimirkniui neužtemdytų to tokio giedro,
žydro, gilaus, saulėto ir žvaigždėto Jūsų
miegamojo (ar kokios kitos tuo metu Jums
patikusios vietos) dangaus...

ABORTAS...

Jūs
nematėte,
kaip tai
atrodo?
Atsiverskite 4
puslapj...

KREIPIMASIS

Respublikos gydymo ir profilaktikos įstaigoms

Lietuvos AIDS profilaktikos centras (LAPC) dirba jau beveik du metus. Formuoja jo struktūra, renkami darbuotojai, detalizuojamos pagrindinės funkcijos ir darbo metodai. Tuo pačiu metu iškyla daugybė problemų, ne tik visuomenė, bet ir medicinai. Nuo jų spermidimo priklauso žmogaus imunodeficitu viruso (ŽIV) infekcijos profilaktikos skm.

Pasaulinė sveikatos organizacija teigia, kad AIDS palietę visas medicinos sritis.

AIDS dar labiau paryškiniai egzistuojančios sveikatos sistemos netobulumą, apgalinėti medicinos įstaigų būklę. Atsiskleidę, kai kurių mediku abejingumas, tučios ambicijos, žinių stoka. Neretas ir fenomenas, kai niekam nėra nereikia.

Jokia medicinos sritis viena ir izoliuota nuo kitų negali imtis AIDS profilaktikos ir monopolizuoti šios veiklos. Vienos ar kelių speciaaliųjų gydytojų nepajėgūs apimti visų su AIDS susijusių ligų ir problemų. LAPC taip pat nepajėgus nuveikti tokį darbą, todėl mes ne tik intensyviai ieškosime kitų medikų paramos, bet ir aktyviai kliūtės ten, kur, mūsų nuomone, reikalingos permanentos, stengimės kuo efektyviau integroti į susiformavusią sveikatos sistemą.

Viena iš speciaaliųjų, labai artima AIDS - venerologija. Šios srities specialistai turi didžiausią patirtį diagnozuojant, gydant lytinu keliu plintančias ligas (LKPL). Jų sukaupta patirtis šioje srityje labai vertinga, tačiau mūsų nepatenkinia esama padėtis. Pernelyg mažai žingsniais žengiamas pirmyn. Reikia atmetti ambicijas, stengtis išklausyti kito nuomonę ir visiem bendrai ieškoti išeities.

Taip sutapo, kad AIDS - nauja socialinė problema - atėjo į Lietuvą tuo pačiu metu, kai pradėjo sparčiai ir radikalai keistis politinė ir ekonominė situacija. Susvyravo metų metais negičiami ir nejudinami stereotipai, atsisakoma senųjų dogmų. Stengiamės pradeti laisvai mastyti, atskiratyi suvaržymų. Keičiasi ir sveikatos apsaugos principai bei metodai. Žmogaus negalimai versti daryti to, kas jam neprimitina, kas žeidžia jo teises. Tenka pripažinti, kad venerologija yra medicinos sritis, kurioje bene dažniausiai buvo naudojamas prievertos metodais. Plačiai pripažintas pasauliui, o mums naujas požiūris į pacientą - pagarba žmogaus autonomijai ir apsisprendimo teise - deja, dar nesuprantamas kai kuriems medikams.

Buvu tartasi, jog š.m. gegužės mėn. viduryje įvyks "apskrito stalo" susitikimas su Respublikos venerologais, tačiau jis neįvyko.

Sūlome iki š.m. birželio pradžios organizuoti tokį susitikimą su LAPC , aptariant LKPL diagnostiką, gydymą, ateities planus, vykdant profilaktinį darbą. LAPC labai suinteresuotas šiuolaikine LKPL profilaktika ir gydymu.

Prasome mus informuoti apie šio susitikimo datą

AIDS profilaktikos centro vadovas

Saulius Čaplinskas

LIUDNOS ŽINIOS IŠ LATVIJOS

1991 05 06 MIRĖ
PIRMASIS AIDS
LIGONIS.

Latvijos AIDS profilaktikos centro informacija.

Apie tai skaitykite kitame laikraščio numeryje.

AIDS FONDAS

Atsiskaitomoji sąskaita Nr. 141858 Vilniaus socialinio banko
Žirmūnų skyriuje

Kovo 24 - 27 d.d. Kembridže vykusiavo konferencijoje - pasitarime buvo gana daug homoseksualistų. Kodėl?

Saulius Čaplinskas, Lietuvos AIDS profilaktikos centro vadovas:

- Paaškinimais labiau paprasas: AIDS juos palieči staudinėjus, todėl visiškai suprantamas jų susirūpinimas. Pasaulinė svicikos organizacija (PSO) manę, kad homoseksualistai geriausiai supranta AIDS problemą. Kadangi konferencija nagrinėjo ne tiek medicininius, kiek socialinius aspektus (o tai yra neįvengiamai, gerinant lytinį ketin piltantį ligu

Pradžia 15 numeryje

profilaktiką), šios seksualinės mažumos ištovai turėjo kaip papaskoti, jie aktyviai diskutavo įvairias klausimais. Kalėjė net prostitutės. Manau gal kiek neprasta, kai moteris atvirai pareiškia: "Aš esu prostitutė, manau, kad AIDS profilaktikai reikičiai vykdyti taip ir taip, daryti tą ir tą..."

PSO nuostata: Kvalifikuočiai dirbtų profilaktinės darbų rizikos grupėse geriausiai gali tiki tu grupei atstovai: prostitutės, eksprostitutės, homoseksualistai, narkomanai ir t.t.

S.C. Siuoliama kalbėti apie AIDS, pasielkiant emocijas ir humorą. Bet buvo nuomonė, kad kartais reičiau naudoti "salto duoto" principą: žmogui tiesini sakoma "pagalvok, ar nesi užsiklätes"? Tai iš tiesų veikia kaip šaltas dušas, kai griežtai rekomenduojama pamastyt apie savo elgesį ir gyvenimo būdą. Bet, kita vertės, turu pasakyti, kad žodžio "homoseksualistas" negirdėjau né karto, nors ten jų buvo daug. Paprastai sakoma: "vyras, turintis seksu su vyrais". Žodis "narkomanas" irgi nebuvavo vertojamas - tiesiog "žmonės, pirkiaudžiaujantys vyniastis". O žodži "prostitutė" storo pati prostutė - pirmą iš, ko gero, vienianti kartą. O šiaip kalbama apie "moteris - seksu darbuotojas". Visi mes nuodėmingi - vieni daugiau, kiti mažiau, bet tai neduoda mums jokios teles teisti kitus.

Siandien Lietuvoje dar daug kas mano, kad AIDS serga tik homoseksualistai, narkomanai. Tai klaidingas ir pavojingas nuomone, kuri, beje,

ligą laiką vyravo ir Vakarų šalyse. O šis tikro nė vienas B mūsų nėra aptarta, tik vienai turi didesnė tikimybė užsikrėsti, kita - mažesnė. Ir kuo ilgiau mes laikysisi seksualinės mažumas antrančiaisiai žmonėmis, tuo blogiau bus mums ir mūsų vaikams. Organizuojant AIDS profilaktiką ir švietimą visom, visos socialinės grupės yra vienodos - tiek save išsvystymu, tiek teise eligis taip, kai jie nori (jei nedaro žalos kitiems).

O ką reikia daryti Lietuvoje?

S.C. - Pirmiausia - pagerinti mokymą apie seksą ir saugų seksą, apie prezervatyvų naudojimą ir apie dorovę, geriau ruošti medikus instituutose ir kvalifikacijos kėlimo kursuose, nes juk medikai nemoka (o gal ir nedrėja) kalbetti su pacientu apie intymus dalykus. Pedagogai irgi nekalba. Jie rausia, baža, bijo. Bet juk sekas yra, ir tai žmonės domina. Kol kas labai sunku rasti balansą tarp dorovės ir paňekešios seksu tematika. Moks dar neturime jokių patirties kaip ir ką šnekti apie seksą su žmonėmis, o juk reikia kalbetti su tuo jaujusniai.

PSO teigia: Visuomenės švietimas turėti būti:

1. Bendras.

2. Diferencijuotas (atskiroms socialinėms grupėms).

S.C. - Taip, švietimo darbas turi būti skirtingu lygmeniu: bendras visuomenės švietimas, atskirų rizikos grupių, medikų ir, ko gero, vyriausybės

švietimas. Svarbu, kad ir ji suprastų šią problemą, nes vienai medikal nuo AIDS neapsaugos.

PSO apie narkomaniją: Narkomanai gali tapti ŽIV laidonešiu į heteroseksualinę visuomenę. ŽIV infekcija yra kur kas svarbiau negu pati narkomanija.

S.C. - Štai todėl ir reikia įtrauktai į AIDS problemos sprendimą pačią narkomanus. Lietuvoje AIDS PC dėka šia linkme yra padaryta žiokų tokį poslinkį: bandoma igyti ju pasiūkėjimą, jei padeda kurti filmą narkomanijos išpuolių.

Anglijos profiliaktiniam darbe plėtačiai dalyvauja visuomenė. Pvz. "Terence Higgins Trust" - visuomeninė organizacija, kovojanti su AIDS. Joje dirbu 1280 "voluntieriai" - nepmokamų darbuotojų visuomenininkų.

S.C. - AIDS profilaktika toli peržengę medicinius rėmus, todėl mūsų iždavinyje daug platesnis: sudominti, išmokyti, pajungti visą visuomenę šia profilaktikai igvendinti. Kiek turėsime jėgų - dirbsime, bet be jūsų visų pagalbos gerų rezultatų nebūs.

Kalbėjosi A. Kriščiūnas

Eltonas Džonas - alkoholikas

Eltonas Džonas

"Aš esu alkoholikas". Tokiai žodžiai Anglijos milijonierius, poetas ir dainininkas Eltonas Džonas kreipėsi į savo heilinės "kolęgas" Vakarų Holfudo kalmeilės bei bažnyčioje. [vairiausios profesijų žmonės ateina į šią bažnyčią, į anoniškų alkoholikų susirinkimus.]

- Kai Eltonas Džonas su mums susirinkime, jis nustoja būti superžalgidė. Tada jis - paprastaus "anōhiminių" alkoholikas, kuris bando įveikti savo nelaimę, - kalba susirinkusieji.

Eltonas sėdi ant aprintos kėdės ir klausosi "likimo brolio" išpažinčių.

Eltono gyvenimas pradėjo grūdinti, kai 1990 metais nuo AIDS mirė Rajanas Vaitas, paprastas, tačiau žinomas visam pasaulei aštuoniolikmetis amerikietis berniukas. Rajanas sirgo hemofilija. Perplian kraują, buvo užkrėtas ŽIV. Eltonas Džonas nuoširdžiai draugau su Rajanu, ir jo mirtis nepaprastai sukrėtė dainininką.

Mielieji!

Štai jau antrus metus jūs skaitote AIDS profilaktikos centro (PC) laikrašti "AIDS kronika". Per tą laiką mūsų laikraštis brendo ir formavosi. Mes labai dekingi Jums už laiškus, kuriuos yra visko: iš kritikos, iš padėkimo, iš ūliaip...

Nelengva buvo darbo pradžia. Dar sunkiau dirbtis dabar. I kokius skaitytojus orientuotis? Vieni mums dėkia, kad pirmieji Lietuvoje paliečiai tokiai skaudžiai temą kaip homoseksualizmas. Net kurložu būta: "Dėkojame Jums už mūsų, homoseksualistų, laikraštį...", rašo vieni skaitytojai. Kitai barai, kad laikraštyje mažai medicininų temų.

Tad kodėl giri redakcija pasirinko ne intelektualųjų skaitytojų - ne medikų, profesorių?

Daug kas pradėjo kaltinti, kad pamažu smukome iki "20 centų" "lygio"...

Tačiau, gerbiamieji, apsišvietę žmogus ir taip žino, kokiu būdu išvengti ŽIV, kaip naujotis kontracepcinėmis priemonėmis. Nenorū vadinoti mūsų skaitytojų neapsišvietuotais. Tai būtų melas. Tačiau daugeliui Jāsų trūksta patirties, žinių.

Kodėl tiek daug neapykantos homoseksualistų tema? Jau vien dėl to, kad Lietuvoje iš 9 įregistruotų ŽIV nešiojotų vyru dauguma yra homoseksualistai. Tai pirmoji AIDS bangų.

Dar labiau mums jaudina antrioji ir trečioji AIDS bangos - narkomanai, heteroseksualiai. Pasaulinė praktika rodo, kad dabar ŽIV sparčiai plinta tarp šių žmonių.

O prisipažinkite - ar visi mokėjote naudotis prezeratyvais? Sutikite, kad ne.

Dar išdabar kai kuri žodžiai "prezeratyvas, homoseksualistas" rėžia ausi. Mes tikrai nesame "už" homoseksualizmą. Bet jis yra. Ir su tuo reikia taikytis.

Nemanaus, kad perskaiciusios "AIDS kronika" prostitutės nutraukia savo "kurybinę veiklą". Naivu būtų to tikėtis. Jei bent reikals, kad klientai naudotų prezeratyvus - ir tai jau gerai.

Nepretenduojame į Lietuvos "šviesulio" ar "švietėjo" rolę, bet tikime, kad mūsų darbas nebus bergždžias.

Mano nuomone, pradinį tikslą mes paslepkėme - mums pavyko suburti tą grupę žmonių, kurieems yra realausia tikimybė užsikrėsti ŽIV.

Tad ar būtina toliau leisti laikraštį. Gal pakaktų informaciją kitiems leidiniuiose? Ne noriu būti klaudingai suprastas, tačiau manau, kad laikraštį leisti BŪTINA. Taip yra pasaulio pasaulio. O Lietuvai, oj, dar kaip trūksta žinių apie AIDS. Lietuvai dar nesupranta tikrojo ligos pavojaus. Ir kuo mes daugiau žinomos apie AIDS, mokėsime apsaugoti - tuo didesnė tikimybė, kad išliksime gyvi. Ne tik kaip individual, bet ir kaip TAUTA.

Epidemiologinė situacija Lietuvos

Gyd. Skaidruolė Zimūs

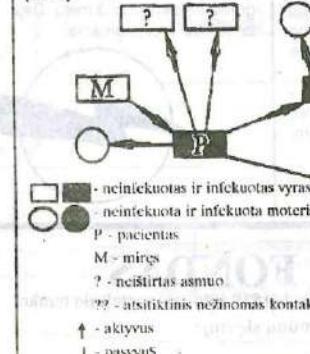
AIDS PC dispanserinio skyriaus epidemiologė

Pirmasis ŽIV infekcijos atvejis Registruotas 1988 metais. Antrasis ŽIV infekuotas asmuo buvo užregistruotas 1989 metų pabaigoje (lapkričio mėn.). Pagal epidemiologinio tyrimo duomenis galima manyti, kad tas asmuo užsikrėtė užsienyje. Tarp pirmojo ir antruojo atvejo pervažė daugiau kaip metai. 1990 metais epidemiologinė situacija Lietuvos ėmė sparčiai kisti. Per priejusius metus diagnozuoti dar 8 ŽIV infekuoti asmenys.

Šiuo metu registruoti 9 ŽIV infekuoti vyrai ir 1 moteris. Iš jų: 1 žmogus žuvo, dviejų yra klinikinių ligos požymių. Vidutinis pacientų amžius 30 m. (nuo 19 iki 55 m.).

Šie asmenys buvo išaiškinti taip: 3 buvo tirti pagal klinikinius požymius, 2 - profilaktiskai medicinos ištagioge (1 - nėščioj, 1 - prieš operaciją), 1 - kaip homoseksualistas, 1 - kaip esantis venerinų ligų dispanserio išskaitoje, 1 - infekuoto asmens kontaktas, 2 - kreipiantis anonomiškai.

Manome, kad visi jie užsikrėtė iš ūliaipių metu. Iš infekuotų vyru 2 yra homoseksualistai, 6 biseksualai, kurii yra ūliaipiai. Du yra ankščiau yra sirgę venerinė ligos (sifilio).

VOKIETIJOS PROSTITUČIŲ KVIETIMAS

**Mielas dr.
Caplinskai,**
Vokietijos
prostitučių judėjimas
siunčia Jums
solidarumo
sveikinimus.

Pateiklame kiek
daugiau ir
naujesnės
informacijos apie
1-ajį Europos
prostitučių
kongresą. Yra labai

svarbus pasikeitimas: kongresas vyks mėnesiu vėliau (1991 m. spalio 16-18d. Frantfute, priė Maino, Vokietijoje). To priežastis - konferencija apie prostituciją, kuria organizuoja 1991 m. rugpjūčio 24-27 d. d. Strasburgo "Europos Taryba". Paskutiniame Vokietijos prostitucių kongrese mes nusprendėme, kad Europos kongreso motto bus "Prostitucija yra darbas". Daugiau informacijos rasite šio laiško priede. Jeigu jūs turite kitų pasiūlymų dėl aptartinų temų, prašome parašyti mums kaip galima greičiau.

Europos kongresas skirtas tik sekso industrijos dirbantiems asmenims. Tik jie turės teisę kalbėti ir balsuoti. Patalpa, kur vyks kongresas, turi galeriją. Šioje galerijoje yra vieta sekso darbuotojus tydintymams asmenims. Synchroninis vertimas bus tik sekso darbuotojų dispozicijoje. Bus ir daugiau patalpu, kur žalininkai (pvz.: juristai, gydytojai arba socialiniai darbuotojai) galės kalbėtis specialiomis savo veiklos temomis.

Aš siunčiu jums ankétą. Išsiųskite ją atgal kaip galima greičiau, nes reikia organizuoti našvynės vietas, sinchroninių vertimų ir aprūpinimą maistu.

Gal jūs galėtumėte parašyti trumpą straipsnelį apie prostitucių padėti jūsų šalyje ir atsiusti mums? Toks straipsnis būtų geras pagrindas diskusijoms kongrese. Man labai rūpi jūsų atsakymai.

Su geriausiais linkėjimais nuo Hydros.

TRUMPAI DRŪTAI

POLICIJA IR AIDS: Saulius Čaplinskas, AIDS profilaktikos centro vadovas, dvi dienas mokė Policijos akademijos kursantus, kaip elgtis darbe, kad neužsikrėtų ŽIV.

SEZONUI ARTĖJANT: Gegužės 10-12 Lietuvos pajūrio kurortuose lankėsi AIDS PC delegacija. Su vjetos savivaldybėmis ir medikais sudeginti AIDS profilaktikos planai vasaros sezono. Visur buvo jaudamas neabejingumas. Matyt, ledai pajudės...

SEKRETORIAUS AŠAROS: "AIDS kronikos" ats: sekretorius iki ašarų susigraudino, radę spaudos kioskuose savo laikraštį, nugrūsta į tolimumius kampus. Kada Lietuvos kioskininkai supras, kad AIDS problemos kioskelio kampuose napslėps?

IRASYTA I VIDEOJUOSTA: Lenkų profesorius Aleksander B. Skotnicki, žymų knygų apie AIDS autorius, skaitė paskaitas Lietuvos AIDS PC. Norintys išsigyti paskaitų videojarus prašomi kreiptis pas mus.

DÉKOJAME visoms moterims, nepabūgusioms gyvenimo sunkumui ir atsilepustiems į invalidų pažinčių skelbtimus.

GEDIMAS...: Moderni stomatologinė įranga, skirta infekcutesiemis gydysti, vis dar stovi sandėlyje.

Jau pusantį metų:
1. Ligoninai laukia,
2. Stomatologas laukia,
3. Aparatūra laukia -
Kada, kada, kada
AIDS profilaktikos centru
bus skirtos patalpos
stomatologijos kabinetui.
O dantys tai genda...

AIDS PC KORIDORIUJE vis dar stovi iš Danijos gautas laboratoriniis šaldytuvas. Gana brangus (214 000 DM). Kad tik kas nepavogtu!

1-OJO EUROPOS PROSTITUČIŲ KONGRESO DARBOTVARKE

**Kongreso motto: Europa'92 -
Prostitucija yra darbas**

1. Autonominė prostitucija ir vyriausybinių represijos. Bus aptariamos skirtinės darbo sąlygos, pvz. Vokietijos ir Olandijos prostitucių judėjimo istorija ir jų politinės strategijos dėl prostitucijos pripažinimo darbu ir profesija.

2. Psychologinė sveikata ir sekso darbas:

- a) ŽIV, AIDS ir lytiniai kelii perduodamos ligos, diskriminacija ir gėdos ženklas;
- b) dvigubo gyvenimo sukeliamas pasibjaurėjimas;
- c) sekso darbo ryšys su privačiu gyvenimu, partneryste, šeima ir vaikais.

3. Migracija ir darbo įstatymų leidyba (įstatymai):

- a) Europos ne EEB šalių imigrantai;
- b) taip vadinamo 3-ojo pasaulio imigrantai;
- c) EEB šalių imigrantai.

4. Socialinė EEB chartija: PROSTITUCIJA YRA DARBAS. Politinis kongreso tikslas - iðeti sekantį sakinių, kaip socialinę chartiją papildantį punktą: **PROSTITUCIJA YRA DARBAS, KURIS GALI BŪTI SIŪLOMAS IR PERKAMAS.**

1-mojo Europos Prostitučių Kongresodalyvio anketa

1. Kiek sekso darbuotojų ir jų formuotojų atvyks su jumis?

2. Kiek žalininkų lydés jūs? (Prašome kvieсти tik arimai susijusius asmenis; kongresas - tik sekso darbuotojams).

3. Kokliai darbo formai teikiate pirmenybę?

- plenumas;
- didelės darbinės grupės (daugiau kaip 15 asmenų);
- mažos darbinės grupės (mažiau kaip 15 asmenų).

4. Kokiomis kalbomis jūs kalbate? Kokias kalbas jūs suprantate? Ar galite versti kitiams dalyviam per pietus ir pertraukas?

5. Mes siūlome priežiūrą vaikams.

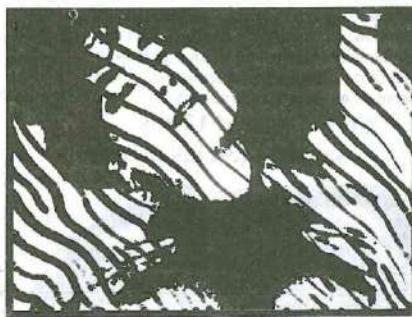
Kiek vaikų jūs pasiūlsite kartu?

Kokio įnamžiaus?

6. Ar jums reikia specialių priemonių invalidiniams asmenims (pavyzdžiu, kėdės ligoniu vežioti)?

7. Kokio tipo miegamai vietų jūs teikiate pirmenbę:

- viešbutyje su dviečiais kambariais;
- apie 60,- DM;
- apie 90,- DM;
- apie 120,- DM;
- jaunimo bazėje 6 - lovų kambariuose; 20,- DM vienam asmeniui;
- privačiuose kambariuose.

TAI IDOMU

Gays of Lithuania, unite!
Fight for acceptance,
respect, and equality with
all other good people. Best
regards from an American "colleague".

Sudien!
Dan Schluter

Gegužės viduryje Lietuvoje lankési JAV Kolumbijos universiteto sociologas **Daniel Schluter**. Svečias užsuko ir į mūsų laikraščio redakciją. Ponas Schluter domisi AIDS, Lietuvos homoseksualistų problemomis ir kviečia juos vlenyti, nes tik bendromis pastangomis galima pasiekti pripažinimo ir lygybės su visas kitais žmonėmis.

Tačiau svarbiausias jo tikslas

- kuo daugiau suteikiti homoseksualistams žinių apie AIDS, nes, jo nuomone, tik saugus elgesys gali padėti sutabdyti ŽIV plitimą homoseksualistų tarpe.

Kiek pasiteniravęs, paraše "sudieū", bet ir ateityje tikisi bendradarbiauti su mumis.

Franceso Roiterio agentura

Pastaruoju metu daugėja žmonių, užsikrētusių žmogaus imunodeficitu virusu (ŽIV) per heteroseksualius santykius (vyras + moteris). 1983 metų I ketvirtuje jie sudarė 0,9% visų

AIDS sergančių žmonių JAV, o 1988 metų paskutiniame ketvirtuje - jau 4 %. Vyrų tarpe atitinkamai 0,1 % ir 1,4 %, moterų

- 13 % ir 28 %. Juodaodės ir ispanės moterys AIDS serga 11 kartų dažniau negu kitos baltosios, vyrai - 10 kartų. Lytiniai keliu plintančiomis ligomis baltieji taip pat serga rečiau.

Manoma, jog didesnė galimybė užsikrėsti ŽIV yra moteriai nuo vyro negu vyriui nuo moters.

Parengė A. Trečiokas

Kūdikis, gimės 21-ą savaitę

Kenija King, Orlando mieste, Floridoje (JAV), gimusi 21-ą vystymosi savaitę (skaičiuojant nuo jos motinos pirmos paskutinių mėnesinių ciklo dienos), gimimo metu svėrė 510 gramų, vėliau svoris nukrito iki 369 gramų.

Nuotraukoje: Kenija su mama. Mergaitės svoris - 2268 gramai.

Kai kuriose valstybėse "gyvybingumas" arba sugebėjimas išgyventi be motinos iščių yra vaisiaus laikymo gyvu protinė sutvėrimo kriterijus.

Tačiau "gyvybingumo" sąvoka negali būti tokiu kriterijumi. Dar prieš 30 metų "gyvybingais" buvo laikomi 30-ties savaičių vaikai. Dabar - 20-ties. Praeis dar 20 metų, ir ta riba pasislinks iki 10-12 savaičių. Tai priklauso ne nuo gyvo organizmo (jis nekinta), o nuo medicininės sistemos tobulumo. Juk vaisiaus gyvybingumas priklauso tik nuo daktarų ir medicinės seselių pasiruošimo, nuo medicininės technikos gimdymo namuose.

Nuo 11-tos iki 12-tos savaitės (3-čias mėnuo)

Šioje vystymosi stadijoje visos svarbiausios vaisiaus sistemos jau gali funkcionuoti. Organizmas kvėpuoja, ryja ir viršina maistą, išskiria šlapimą. Jis labai jautrus skausmu: jidurimas aštriu daiktu, triukšmas labai dirgina jį. Vaisius stengiasi užimti patogią padėtį. Greitai jis užmigs ir atsibus kartu su motina. Jeigu vaisiaus vandenynas salstelėjė, jis kartais juos ryja, jei rūgštėsni - rytu nustoja.

3-ųjų mėnesių vaisius reaguoja į triukšmą, kuris susijęs su skausmo pojūčiais; jie ji baido, bet reakcija, kad ir dvieju mažylį, niekada nebūna vienoda. Ji jau individuali. Arnoldas Geselis taip charakterizavo šią stadiją:

"Psichosomatinių vystymosi procesas pažengė tol į priekį".

Tokio amžiaus vaisiaus visas sistemos jau susiformavusios. Nieko naujo nebeatsiranda - vyksta tolesnio brendimo ir augimo procesai.

Įsiđemėkite: jis čiulpia didžių pirštų. Tai pastebima jau 8-ą savaitę.

Mažyčio žmogiškojo sutvėrimo kojos (10-ta savaitė)

Iš to, kaip puikiai susiformavusios kojos, galima spresti apie visišką mažyčio kūnello susiformavimą.

6-ios savaitės: - prasideda judesiai, elektroencefalogramma registruoja žmogaus smegenų veiklą.

18-ka dienų: - prasideda plakti mažyčio žmogaus širdis.

Pradėjimo metu - prasideda žmogaus gyvenimas. Tuo momentu atsiranda nauja būtybė, kuri skiriasi nuo tevo ir motinos (kitas genetinis rinkinys).

- Tai žmogiška (46 chromosomos) ir gyva būtybė, sugerbanti pakelti savo žūvančias ląstelės.

Jai reikia tik maisto ir laiko, kad galiausiai taptų saugusiu žmogumi.

8-ta žmogiškojo gyvenimo savaitė

(2-as mėnuo)

8-ta žmogiškojo gyvenimo savaitė

(2-as mėnuo)

adata ir įsvirkščiamas koncentruoto druskos tirpymas. Kūdikis šiuo tirpalu, kuriuo jis kvėpuoja ir kurį nurodijamas. Kūdikio oda nuo druskų edančio povilės apdega. Šis lėtas žudymas trunka apie valandą. Po valandų moteris pagimdo "nėštumo produkta".

Abortas naudojant prostaglandinėmis

Šis preparatas, gaminamas "UPJOHN COMPANY", specialiai abortams, leidžia gimdymą bet kurioje neštumo stadijoje. Jis naudojamas tiek nėštumo viduryje, tiek pabaigoje. Prostaglandinas smarkiai pakenka motinės organizmui.

Abortas 12-tą nėštumo savaitę

Šiuo metodu durant abortą, naudojama kilpos plieninis peilis. Prie gimbos prieinama per metę žmogus, darantis abortą, supakopja mažyt kūdikio gabalukus ir atskiria placentą nuo giminėlių.

Abortas iki 18-tos nėštumo savaitės

Naudojamas aštrus, dantytas, panašus į rankis. Žmogus, darantis abortą, sučiumpa kūnello ir tempia suplešydamas. Šis giminės organizmo draskynas vyksta tol, ištraukiamos visos kūnalo dalys, be jų nuskausminimo priemonių. Kraujavimai labai gausus.

G Y V Y B E ar m i r t i s

Šioje

vystymosi stadijoje:

-jis (ji) bandys sučiupti ir laikyti instrumentą, prileista prie jo deino;

- jam (jai) galima padaryti elektrokardiogramą - jis (ji) laisvai plaukioja vaisiaus vandenye ir daro "plaukiko" judesius.

- Prietaisais girdimas širdies plakimas.

Abortas Cezario pjūvio būdu (Hysterotomy)

Sis metodas labai priklauso Cezario pjūviui iki momento, kol perpjaujama virkštė. Cezario pjūvio metu nusiribiamos kūdikio glevės, juo rūpinamasis, ir po to akušeriniame skyriuje daroma viskas, kas imanoma.

Šioje nuotraukoje kūdikis (svoris 907 gramai, 24-ta nėštumo savaitė) buvo pasmerktas abortui. Gydytojai nupjovė virkštę, o kūdikį įmetė į atliekų krepšį numirti. Tokio amžiaus jie visi žuda, kvėpuoja, kai kurie netgi verkia.

Abortas, iš anksto vaisių nenuodijus druskomis. 19-ta savaitė (4 1/2 mėnesio)

Šis metodas taikomas po 16-tos savaitės, kai vaisiaus pūslėje prisirenka pakankamai skylio. Per motinos pilvo ertmę į vaisiaus apvalkalą įvedama ilga

Viena iš operacinių seselių sustato visas ištraukiamas kūno dalis, kad ištkintų, jog gimpla tuščia. Kitaip motinė nenuostos kraujoti, ir galimas užkrėtimas.

Aspiraciniis abortas (10-ta savaitė)

Daugiau kaip 85% visų abortų JAV ir Kanadoje

dažniausiai naudojamas metodas.

Jis panašus į 12-tos savaitės abortą. Skiriasi tuo, kad naudojamas galingas išslūbimo vamzdžis.

(Šią temą tąsiame kitame numerijoje.)

Jis susirgo Dalasą ir ieškojo prieiglaukus gimojoje Vakarų Virdžinijoje. Bet greitai suprato, kad mažas miestelis - ne prieglobstis AIDS aukai. Draugai ir giminės vengėjo. Po jo išsimaudymo buvo uždarytas ir išvalytas tvenkinys. Jis net jare užkretus vasis turguje. Galų gale jis pabėgo, palikęs pasakojimą apie tai, kas atsitinka, kai AIDS ateina į N miestą Amerikoje.

Dar ir dabar, praėjus porai mėnesiams, Stivas Forest (AIDS aukos ir jo šeimos vardai pakeisti) matė tuos žmones prie tvenkinio. Jų burnos iškreiptos, o akys baimės liepsnelės. "Kodėl jo neuždar?" - suriko moteris, kai Foest éjo į savo mašiną, iš išorés visiškai abejingas, bet širdyje trokstantis kur nors pasislėpi. Kitos dienos laikraštystė, pirmajame puslaplyje, puikavosi užrašas: "Po AIDS aukos išsimaudymo Viljamsono tvenkinys uždarytas".

Daugiau jis nebebuvo Stivas, berniukas, lankės Vakarų Viljamsono mokyklą, bakalairininko padėjėjas, aukštosios Belfrai mokyklos trimtininkas. Dabar jis vadinosi "AIDS auka" ir draugai nebesisveikino su juo, o kiti skleidė gandus, kad jis laižo parduotuvės vaisius ir spjaudo į kaininės salotas. "Aš jo nepažiūstu, - pasakė policijos vadas reporteriui, - bet jis stengsis paimiti ir kai ką iš mūsų".

Po dviem mėnesių 26 metų Forest, pirmoji Viljamso non AIDS auka, pabėgo į kita miestą. Bet tai nėra pasakojimo pabaiga, nes Forest nelaimė - ne siaip didmiesčio liga. Ji negali įstengti plinta Amerikoje, siaubu pažymėdama protinguosius, tikinčiuosius, dosinių žmonių veidus, kurie atsuka nugaras kaimynams, sergentiams AIDS.

Miestelis ir auka

Viljamsono yra 4777 gyventojai. Vieni iš jų dirba šachtose, kiti juos aptarnauja. Trečiasis žmonių gyvena skurdžiai. Žmogus čia daro viską, kad išsaugotų darbą ir išmaišintų šeimą. Tarpusavio saita mieste tvirti, tad gandai sklinda žaibo geitnumu.

Todėl nenuostabu: kai pasklidu gandai apie Stivą Forest, miestelyje juos žinojo viši...

Stivas tikėjo: jei turi bédų, prašyk Dievą pagalbos. Bet baptistų bažnyčia, kurią priklauso Forest Šeima, laikė jo nelaimę bjauria nuodėme. Ir jis tykiavęsi pagal išprastą paauglių dinetvarčią: mokyklą, darbas, papildomas uždarbis mirus motinai nuo vėžio, rūpinimasis keturiomis jaunesnėmis seserimis. Dar nebaigė aukštakosios mokyklas. Stivas atskleidė ūmam savo paslapčių: jis - homoseksualistas.

Tėvai liepė eiti pas psichiatrą. "Gal jis tave padarys normalų", - pasakė. Teta aukojo pinigus bažnyčiai. Bet niekaš nenorėjo jam padėti. Net policininkas, kartu nubudėjus už tai, kad vairavo neblaivi, atidžiai sekldavo Stivą, vos tik šis išvažiuodavo į miestelį. Stivas jautėsi lyg nuskaitelis.

Kai prieš porą metų jis nusvyko į Dalasą, prieš jo akis atsivérē visai kitokis pasauly: nauji draugai, laisvė, mėgstamas darbas. Po darbo - barai, baseinalai, koncertai, iškylos į gamtą. Pirmą kartą gyvenime jis pasijuto ne kaip autsaideris.

"Jaučiausi kaip garsenybė. Aš turėjau užkstančius draugus". Jis turėjo ir mylimą, pas kurį skubėdavo po darbo.

Grįžęs į Viljamsoną, jis buvo lyg naujai atgimęs: linksmas, gražus, tvarkingai apsirengęs. Šeima juo žavėjosi. "Neišvažiuoju daugiau, - praše tėvas. - Aš tave myliai ir didžiuojuosi tavei."

Bet laimė truko neilgi. Sugrižęs į Dalasą, Stivas susirgo sunkiai bronchito forma. Su mylimuoju jis išskyrė, prarado svori, o ligos sekė vena po kitos. Gydytojas pasiūlė Stivas pasitikrinti dėl AIDS, bet jis nesustikė. Jis per daug bijojo pažiūrėti tiesai į akis. Išsitas dienas gulėdavo lovoje, užmiršęs laiką. Jeigu nemiégodavo, tai gerdavo. Naktimis jam sapnuodavo košmarai, lyg jis gyva laidojot. Melsdavosi retai ir tik tokiai žodžiai "Dieve, neaugi, po viso to, ką aš išgyvenau, nepaliksi man ne vieno 'kozirio'?"

Supratęs, kad artinas mirtis, Stivas

Balandžio mėnesį medicininis testas patvirtino pirmają AIDS stadiją. Stivas dar iškabdavo į alkoholį. Išgėrės jis sakydavo: "Aš žinau, kad tuo miršiu".

Vieną gegužę vakarą stipriai pagerės Stivas nutarė pasiavinėti kalnų kelį, vandenvielių į Delbortoną.

Policija bijo užsikrėsti

Delbortono policininkas Ronas Lovins savo teritorijoje pastebėjo geltoną "Capri", skriejančią neleistinu gręži. Po poros minutių mašina buvo sustabdyta ir suimtas neblaivius vairuotojas.

"Aš turia jums kai ką pasakyti", - ištarė jaunuolis.

"Ką gi?" - Per trejus metus Lovins matė daugybę išgėrusių pastangų išvengti 24

KAI NUGALI BAIMĖ ...

panoro sugrižti į gimtajį Viljamsoną: "Viljamsono aš maniau išgyvensių ilgiau. Ten švariau, ramiau. Tikėjausi, kad žmonės, kuriuos aš myliu, man atsilygins tuo pačiu."

Giminės jo išsižadėjo

Kai jis grįžo į Viljamsoną, lauke snigo. "Tu gerai atrodai", - pasakė tėvas, slėpdamas susikaupusias ašaras.

"Kur Karen?" - jis paklausė, žvilgsniu išvažiavus iš vakaro, nes nebūtų galėjęsi stebėti mirštančio brolio. Kitą dieną Stivas supratė, kad, be tévo ir seserų, niekas iš artimųjų nesilaikys pas juos.

Teta, gyvenanti kitoje gatvės pusėje, iš visų pusių apsistatė ženklinę "Neperžengti ribos". Kita pareikė, kad jo nebus galima palaidoti Šalia motinos kapo, nes jo kūnas užkres pörmeniūs vandeniu. Dar viena giminė išlepi jam atokiai laikytis nuo jos, dylikamečių berniukų. Girdi, kaimynų vaikai bijos su jais žaisti, kad neužkrestė AIDS. Jau ir taip ji girdėjusi, esą ruošiamas peticija dėl jos berniukų išmetimo iš mokyklės.

Dvidešimt trejų metų Stivo sesuo Liza nusprendė, kad ūmam reikia geriau informuoti. Ji knygose perskaite, jog AIDS negali plisti atsikiptiniu būdu, o tik per krauju ir spermatu. Bet kai Liza pabandė apšvesti giminaičius, netrukus išsiukino, kad jie nenugingindžiamas tiesa téra abejotinu televizijos šou, laikraščiu straipsniu ir gandu mišinys. Visi žinojo apie Roką Hadsoną (žymus amerikiečių aktorius, viena pirmųjų AIDS aukų). "Aš mačiau visus tuos žmones su jų baimis žaizdomis" - pasakė viena teta.

Liza apkalino giminaičius Stivo išsižadėjimu ir pakvietė jį gyventi pas save, Šalia jos vyrą ir dviejų mažamečių vaikų. Nelaimingasis brolis tai sveik, taip siro, grimzdamas į vis didesnę depresiją.

valandų kalėjimo.

"Aš sergu AIDS".

Kai Lovins pranešė šią žinią kalėjimo prižiūrėtojams, jie pasibaisejo: "Tu juokaujai!" Pagaliau buvo nutarta "belaisvius" perkelti į kitą kamero, o Forest uždaryti vieną. Dėl visa ko nuėmė nuo lovos čiužinį.

Viljamsono policijos vadas, sužinojęs apie šį epizodą, nusprendė apsaugoti savo pareigūnus nuo panasių nemalonumų ir užsakė guminės pirstines bei kaukes.

Nelabai apsidziaugė tokiu kaliniu ir Delbortono policijos vadas Bilius Stratton, kuris Šventai tikejo, kad homoseksualistai - pamšėliai. Jo žodžiai tarant, jis "nesijautė saugus vienam kambary su Forest".

"Viljamsono žinios" išspausdino šį mitinimą pirmajame puslaplyje, minėdamos tik nukentėjusiojo inicialus. Bet miestelyje visi žinojo, kas jis toks.

Ir pradėjo plisti gandai apie aukos mėginimus užkresti miestą.

Baimė

Makdonaldo užeigoje lankytųjų sumažėjo. Telefonas nuolat skambėjo: "Mes girdėjome, pas jus dirba žmogus, sergantis AIDS". Kalbos rėsėsi tol, kol laikraštystė buvo išspaustintas užėigos menedžeriu panceigimas: "Pas mus niekada nedirbo joks žmogus, sergantis AIDS".

Gandai "persimetė" į kitas miatinymo įstaigas. Buvo manoma, kad ligonis laižo viesus turges.

Vasaros viduryje Stivui buvo neapraprastai sunku pasirodyti miestyje. Baruose žmonės iš Šalinių, nors ir kaip jis stengesi likti nepastebėtas.

Vieną karštą dieną Liza nusivedė jį su vaikais prie tvenkinio. Nusimetė rankšluocius jų ſoko į vandenį. Visi keistai spoksojo į juos. Tvenkinio savininkas paskambino merui Semui Kapourales.

"Sergantis AIDS maudosis tvenkinyje. Ką man daryti?"

"Pasakyti žmonėms, kad sugedo įrengimai, ir uždaryti tvenkinį", - liepė meras.

Vėliau mero veiksmai susilaikė plėtros diskusijos. Svetkatos apsaugos atstovai pasakys, jog jis "persiste", nes, būdamas farmacinkiniu, turėjo žinoti, kad AIDS neplinta vandenyeje ir kad chloras vandenyeje užmuša virusą.

Bet Sem Kapourales pareigas liepė tvenkinį išvalyti ir padidinti chloro kiekį.

Forest tapo tikru sesoro namų kaliniu. Važiuodami pro salą, žmonės sulėtindavo mašinų greitį, tikėdami ji pamatyti. "Tau nereikėtų gyventi kaip atsiskyrėliui", - pasakė tėvas. Stivas galvojo tik viena: "Aš noriu mirti". Rugsėjūčio mėnesį padėtis tapo nebepakenčiamu. Jis paskambino į AIDS tyrimo stotį. Jam pasiūlė persikelti į Carlestona, kur jis galėtų dirbtį ir gydysis. Svarbiausia - ten jo niekas nepažinus.

Po kelių dienų, išvažiuodamas iš Viljamsono, jis su karteliu galvojo apie savo gimių krikščioniškajį miestą. "Jie sakosi myliantys Dievą, bet Dievą myliantys žmonės taip nesielgū. Jie nekenčia nedorėlių, ištvirkelių, imigrantų, katalikų - mažėti Stivas. Kaip jis pateks į dangų, jei jie visų nekenčia?"

Epilogas

Nors ir sirgo, Forest atrodė tvirtas ir svickas, bet niekas nežinojo, kiek ligai visai tai trukė. Jis buvo sugrižęs į Viljamsoną porą kartų, bet tik naktį. Jo istorija tebegyveno, išskverbdamas į vieną gvenimą ir kitą sažinę.

Pavyzdžiu, Stivo sesuo Karen. Aukštojoje Belfrai mokykloje ši posė iš jos brolio. Baigusi mokslus Karen nori išvažiuoti. "Nesvarbu kur. Svarbu ištrūkti iš čia".

Nuo kitos seseros - Lizo nusigręžė visi draugai. Sutikę ją gatvėje, Šniubžda: "Tai sesuo ištvirkėlio, kuris serga AIDS".

Stivo tévai taip pat nelinksma. "Atsiras daugiau AIDS ligonių mūsų miestelyje, - sakė jis, - ir tada visi tie piktai ir žiaurus žmonės turės pagalvoti, nes tai bus jų valai".

Kiekvieną trečiadienį Sv.Povilo bažnyčioje meldžiamasi už Stivą Forest. "AIDS baimė, - sakė viena tikinčių, - atneša daugiau žalos negu pati liga."

Stivo Forest istorija turėtų pamokyti kitus. Ši istorija - tragedija be pabaigos, be piktadario, joje blogi žūnija baimė.

Tik vienintelis Stivas rado atsakymą: tylus susitaikymas su liga ir gimojo miesto žmonėmis. "Aš turėčiau jų nekeisti, - sakė jis, - bet aš nebegaliu."

Paskutinę dieną, Stivas, palikdamas Viljamsoną, benzino stotelię sutiko tetą, kuri buvo apsidraudusi užrašais "Neperžengti ribos". Teta prisirartino prie jo mašinos ir per langą atspėrė už savo elgesį, pasisakė jį mylinti ir susigedusi dėl savo atsargumo.

"Aš bijojau", - baigė jis užaromis akys.

Stivas užvedė mašiną ir, ašarų smaugiamas, Švelniai ištarė: "Aš suprantu. Aš taip pat bijojau".

Pagal "U.S. News and world report" parengė

Jurgita KIRKILAITĖ

AIDS anoniminio pasitikrinimo kabinetai:

Vilnius
Molėtų pl. 40
tel. 35 02 95

Anykščiai
V. Kudirkos 4
tel. 5 22 71

Kaunas
K. Petrasko 26
tel. 73 04 60,
79 54 05

Klaipėda
Jūros 4
tel. 1 96 37

Šiauliai
Vilniaus 267
tel. 2 87 47,
2 55 17

Panevėžys,
Smėlynės 38
tel. 6 26 51

AKCIJA

Zmogaus imunodifekcijos viruso (ZIV) antikūnų tyrimo SERTIFIKATAS

CERTIFICAT

confirmant les résultats du dépistage des anticorps du Virus de l'immunodéficience humaine (VH)

Petras Nerijus, Petras

ZIV positivus ELISA metodu NEZASTA.

Ce document témoigne que le patient indiqué ci-dessous a passé le test de dépistage des anticorps du VH (positivité ELISA). Le résultat de ce test est à été NÉGATIF.

Date: 1991. 04. 17.

V. Dukša

Hans.

Opl. Dukša V. A.

Man dar tik 18. Tačiau gyvenimas jau seniai praradęs prasmę. Užsidarliau savyje, nebegaliu normaliai bendrauti su žmonėmis. Už lango pavasaris. Aišku, tai paskutinis mano pavasaris.

Aš sergu. Sergu ir nežinau, kokia liga. Esu ištikinęs, kad venerine ar panasiu. Kodėl mane gyvenimas taip nubaude? Kodėl Argi aš ka blogo padariau?

Pirma karta suvokiau, kad sergu, būdamas 15 metų. Kick vietus ir netvilių dienų aš nuo tada pragyvenau. Gyvenimas tapo kančia. Kančia, nors norėčiau ir džiaugiu.

Iš pradžių galvojau, kad sergu siūliu. Skaičiau įvairią literatūrą. Gal ir ne...

Tiesiog nežinau. Nežinau, kam aš rašau šį laišką. Juk nickas nuo to nepasikei. Gal palengvės iki ryt ryto.

Am apyvarpės (ypač iš vidinės pusės) yra daug balkšvų taškiukų, lyg pūsielių. Per tuos 3 metus, kai aš juos pamačiau, jų atsirado daugiau. Tačiau jie vos pastebimi.

Mano veidas (kakta) labai spuogiota. Spuogai nauji atsiranda kas 1.5-2 savaites. Susidaro balta viršūnė. Aš išspaudžiu. Kai kada bėga gelvas skystis, kai kada - lyg inkstūras.

Nelaimė, kad panaujus spuogai kai kada atsiranda ant šlaunų. Būna keli mėnesiai be jų, bet vėliau vėl...

Siandien žiūriu, kad anai pilvo lyg panaujus spuogai pradeda keltis. Krūtinė iргi spuoguota.

Aš pasitikrinau dėl AIDS. Tai visai nebaisu. Atsakymą gavau po dyvilių dienų ir, kaip matote, esu sveikas. Kodėl visa tai pašakoju? Tiesiog noriu pasiūlyti Jums JUDEJIMA-AKCIJA: žmonių, turinčių raštišką įrodymą, kad neserga AIDS.

Tai, aišku, nėra kažkas naujo: pavyzdžiu, JAV daugeliu jaunuolių susipažindami parodo vienas kitam tokius sertifikatus. Taip sau gaujau ir ramiau.

Manau, kad ir Lietuvos jaunimui vertėtu paskieti vakariečių pavyzdžiu. Kol nevel...

Nerijus Pečiūra (Atsuktuvas) (grupės "Už Tėvynę" lyderis).

O čia naujas grupės "Už Tėvynę" albumas, kviečiantis praktikuoti tik saugų seksą.

Aišku, jeigu bučiau nors vieną kartą santykavęs lytiskai su kitu asmeniu, tada - tai Dievo baumė. Tikrai nesikankinčiau, karto pabaigdau gyvenimą.

Tačiau dabar? Juk labai graudu paliki Mama. Seserį, gyvenimą. Tačiau reikia. Reikia už musikaltinį kentėti. O tas nusikaltimas... Onanizmu užsiminėjai gal nuo 13 metų. Bet ar aš vienos tarp darau? Tai kodėl man tokia dalis? Esu labai seksualus - onanizuojuosi iki 3-5 kartų kasdien. Norėčiau susirasti draugų. Bet juk tai būtų musikaltinumas ir nezmoninkumas.

Nežinau, kada gyvenimas nutrūks, ar geguži, ar rudeni, ar nusikandinius, ar išgersiu nuodį.

Išpujos savo mintis, nors ir į popierius, siek tiek palengvėjo.

Su viltimi lauksiu sekancio "AIDS kronikos" numerio, nors beveik ištikinės, kad vilties ateity laukti beveitilka.

ŠARŪNAS

Mielas Šarūnai,

Tavo sielvartas mums suprantamas - treti metai Tave kankina nežinia. Tu pavargai nuo savo nelaimės ir vienatvės, kurią ta nelaimė lydi. Galbūt todėl ir ēmeisti plunksnos.

"Reikinė už nusikaltinimą kentėti", - šis žodžiai lyg ir pats save pasmerki. Bet ar tu radai bent kurioj knygoj, kurioje ieškojai savo ligos, parasyt, kad onanizmas - tai nusikaltimas? Atidžiau perskaityk "Tau, jaunioli", "Jaunavedžiamas" ir suprasi, jog visai be reikalo kankinės.

Kita nelaimė - spuogai. Tik pasidairyk po gatves ir pamatykis, kad tuo kliniškai spuogai labai panauja į tuos, kurie "puošia" tūkstančius tavo vienmečių - danes nesubrendusių valkinų ir merginų.

Odos liga, kuria tu GALBŪT sergi, yra tokia pati, kaip ir kitos ligos, tad kodėl tu nesikipi į gydytojus? O pats sau diagnozuji - venerinė liga. Kai ima skaudeti pilvą, tu iргi patys spręsi, ar pjauti apendicitą, ar gydyti dyvlikapirštę žarną?

Bijai išgirsti, jog sergi venerinė liga? Bet negi ta BAIMĖ gal užgožti meilę artimiesiems ir net norą gyventi? Mielas Šarūnai, juk gyvenime visko pasitinka. Žmonės kreipiasi į mus ir palieka ligoninę pasveikę. Tavo situacija nera beveitilka, kaip pats manai. Tu turi ką mylēti, ir yra kas Tave mylés, tad ne nuodū ieškok ar gilešas vandens, o mūsų, gydytojų.

Jūs klausotės radio?

Kiekvieną antradienį nuo 24 val. per Lietuvos radio II-ąją programą (271 m.) transliuojama laida "Pusvalandis apie AIDS". O kiekvienu ketvirtadienį 9 val. "RADIOPROGRAMA" bangomis (271 m. ir UTRB) laidos "AIDS tyko" metu išgsirsite viską apie "AIDS kroniką" ir dar kai ką.

SEKITE PROGRAMĄ!

Lietuvos AIDS profilaktikos centre lankesi Amerikos gydytojas iš Georgia valstijos William Campbell Douglass. Jis supažindino su jo siūlomu AIDS ligoniu gydymo metodu. Tai tam tikri ultravioletiniai spinduliai, efektyvūs gydant AIDS lydinčias infekcijas.

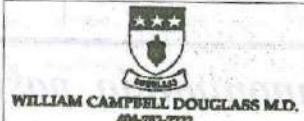
Mr. W.C. Douglass tokį metodą naudoja savo ligoninėje Amerikoje ir Ugandoje (Afrikoje). Ypač daug buvo gydymo Afrikoje.

Toks metodas buvo vartojamas keturiaseimtaišais metais JAV, kai dar nebuvo penicilino ar kitų antibiotikų.

O kadangi Afrikoje daug sergančių AIDS, ir jiems reikia nebrangaus gydymo, W.C. Douglass metodas labai tinkta.

Kai bėdėjamas apie savo metodą, W.C. Douglass sakė, kad su malonumu jis idiegut ir Lietuvoje, atsisakydamas net honoraro. Jo idiegimui Lietuvos reikėtų kelii dešimčių tūkstančių dolerių. Svečias malonai pasisiūlė paeškoti sponsorui Amerikos lietuvių įseivijoje.

Išvykdamas W.C. Douglass perdavė linkėjimus Lietuvos moterims.

Invalidų pažinčių skyrelis

Skrybėje gali skelbius žmonės, turintys igimų fizinių trukumą ar tiesiog nelaimingų atsitikimų metu tapę invalidais (netekę rankų, kojų, akčių, karių ir t.t.).

Pažinčių skelbimo sąlygos gan paprastos. Panorėjusieji skelbius pažinčių skyrelį atsiunciā mūsų redakcijai skelbimo tekste, taip pat nepamirkite nurodyti savo tiesiųjų pavaudę,vardą ir adresą. Už siuos skelbinimus pinigų mokėti nereikia!

Norintieji sužinoti pasiskelbusių asmenų adresą atsiunciā į redakciją nuočiau vokai su užrašu savo namų adresu ir nurodo, kuriu pasiskelbusių asmenų adresą norėtų gauti. Si adresą mes jums atsiusim į namus. Pinigų mokėti taip pat nereikia. O jei norite, galite pervesti bei kokią pinigų sumą į AIDS profilaktikos centro sąskaitą Nr. 04121023 Soc. banko Vilnius m. Žiūrėti skyrelys.

4. Man 38 metai, aukštis - 176 cm. Gyvenu kaimė. Esu trečios grupės invalidas. Bloginė klausa. Norėčiau susipažinti su panašaus likimo mergina ar moterimi.

5. Esu 31 metų 167 cm aukštis. Gyvenu kaimė. Norėčiau susipažinti su panašaus likimo mergina arba moterimi. Ji gali turėti vieną vaiką. Tautybė reikšmės neturi.

6. Esu 43 metų, 175 cm aukštis, vidutinio kūno sudėjimo aukštis. Lietuvė. Vedę nebuva. Krauso grupė - 1 R+H. Regėjimas ir fizinių būklė - silpnas.

Esu giliai tikintis katalikas, aukštost moralinės kultūros, negeriantis. Išsilavinimas - spec.vidurinis. Gyvenu vieno kambario komunaliniame bute.

Esu labai lėtas. Norėčiau susipažinti su panašiu sauviu 30-43 metų, 155-175 cm aukštis lietuvių mergina ar našle, neturinčia vaikų, nekeičiančia materialinių reikalavimų ir sutinkančia pakeisti gyvenamajam vieta. Pageidautina kraujų grupę - I-IIIR+H.

Lietuvos AIDS profilaktikos centro darbuotojai nuoširdžiai dėkoja gydytojui ALAIN PAVILANIS (Kanada) už knygą "Clément Olivier, m. d. Réjan Thomas, m. d., Le SIDA: Un nouveau défi Medical" siunta.
Knygos skirtos Lietuvos gydytojams

Norinčius išsigiti šią knygą prašom paskambinti mums tel.
76 79 68.

TRUMPALI DRŪTAI

PRINCAI IR BARONAI! Kaip papasakojo PAL (Pacificinės apsigynimo lygos) arbitras Jonas Rupšys, ateity, išsiplėtus Lygai, bus renkami PAL, taip pat ir HAB (Homoseksualinio apsivalymo bloko) Princai ir Baronai. Norintys turėti garbingą titulą paskubėkite įstoti į PAL!

CENZŪRA: nuo kito numerio "AIDS kronikos" laikraščiu įvedama cenzūra. Kokia? Pamatsite.

DISKRIMINACIJA: Šiauliųose veikia AIDS anoniminio pasitikrinimo kabinetas, vienintelis Lietuvoje turintis atskirus telefonus vyrams ir moterims. (Žr. 5 ps.)

PASLAPTINGAS SKAMBUTIS : Į redakciją paskambinės nepažiūstamasis rūščiu balsu pagrasino susidorosiai. Laikeščio meninį redaktorių, išklausęs vertingą informaciją, pradėjo mokytis "karatę".

Petras Buldinskas

Tautinio kino sužlugdymas

Dirbtai nesiekė nuo pat rytų. Režisierius laikstė šiaip rankšluosčiu apsišvęs braskančią galvą, apšvietėjai skundėsi, kad perdegė lempa, o operatorius atėjo su tam siais akiainis ir pareiškė, kad filmuoja kairiaja akimi, nes į dešinę jkando vapsva ir akis visiškai užtino.

- Gerai, gerai, nors ir užsimerkęs, - buvo režisierius D. Ballonis. - Kur, po velnii, statistai? Kur statistai?

(Statistai - tai žmonės, kurie vaidina statistus vaidmenis, t.y. dažniausiai stovi arba sėdi.) Pagaliau atvažiavo autobusas ir atvežė statistus - vietinius mokyklas moksleivių.

- Ką reikės daryti, ką vaidinsime? - vienas per kitą klausinėjo jie. Jie viska norėjo žinoti iš anksto.

Režisierius émė kantriai aiškinti, kad dabar filmuos sceną viešnamje, o jie, vietinius mokyklas moksleiviai, turės vaidinti lankytoujos. Žinoma, kai kas ir sutriuko.

- Man reikiu atsklausti mamos. - pareiškė penktokė Valė. Ji mokoosi vienais penktais.

- O aš šiandien su gélėtais "trucikais". Ar tik? - teiravosi septintokė Romėka.

"Kas per kvaili klausimai? - galvojo režisierius Ballonis. - Ir apskritai, negi negalima buvo surasti nors kiek vyresnių... Košmaras."

Kažkodėl nesirode pagrindinio vaidmens atlikėjas Antanas K. Jo kolegė - antrojo pagal svarbumą vaidmens atlikėja Nijolė Nainelytė kramtė nagus ir vis žvilgijojo į kelį. Bet kelias buvo tuščias.

"Neaugi neaužiūcius? Neaugi veltui movianti rusvom kelinaitė?" - galvojo ji.

Statistai prašė išleidžiamai į fizinio lavinimo pamoką, nes kaip tik šiandien "šeštoji "Bé" turi žaisti su septintaja "Cé" kvadrata.

Ipykės Ballonis išleido juos į visas keturias puses" ir nuėjo pasiarti su scenariu Giedriumi Žydraviliumi. Kadangi statistų nebebuvo, nutarė atsiakyti scenos viešnamje ir vietoj jos filmuoti sceną miškelyje.

- Važiuoja! - suikiko Nijolė Nainelytė, ir visi atsiuko į kelį. Keldamas dulkes artejo raudonas motociklas "Jawa". Visi lengviau atsiduso, nors, kaip vėliau paaškėjo, visai be reikalo.

Tik nulipės nuo motociklo, pagrindinis herojus Antanas K. pareiškė, kad "nieko nebūs" ir jis nesutinka.

- Bet kodėl? - režisierius buvo juodas kaip debesis.

- As bijau...

Antanas K. pasivedė režisierų į salį ir paaškino, kad jis bija AIDS.

- Na, gera, tai naudokite prezervatyvą!

- Ne, ne, prezervatyvas - irgi ne 100% garantija.

- Tif, kad tave kur! - sušuko p. Ballonis. - Nijolė, atelk čia! Šitas tipas buvo nuo tavei užsikrėsti. Pasakyti tu jam, kad neturi jokio Aido.

- Na, aš nežinau... - sumekeno ta ožka Nijolė.

- Va, va - pasigavo Antanas K., - ar aš nesakiau! Kol neparodys sveikatos pažymėjimo, tai ir arytyn neprisileisu!

- Kur tu dabar tą pažymėjimą išpėsi? - suriko režisierius. - Juk reikia į Vilnių važiuoti! O scena "dega"...

"Hm, - susimastė Antanas K. - reikia gelbėti tautinį kiną".

Ir pasakė:

- Tai gal aš su žmona...

patvoriu nusprūdino į autobusų stotelę. Nuo to laiko jo niekas nematė.

Tuo tarpu atsitokėjo režisierius ir, išgėręs kellas saujaus validolio, užverstrom į dangų akim pradėjo kalbėti "Sveika Marija", nors apfinkui jokios Marijos nesimatė. Galu gal ji pavyo prišneklini, kad sedėtų ramieji ir visiškai nesijaudintų. Reikėjo žoli būt gelbėti tautinį kiną. Inicijatyvos émė scenaristas G. Žydravilius, ir po keliolikos minučių kino studijos "gazikas" įvyko vietai atbildinio ponai Antanienė K. Žnoma, jai tuoj pat išaškino, koklio kritinėje bûkelyje yra tautinis kinas ir kokia garbinga misija jai atiteko. Ponai Antanienė K. kiek pasispypriojo - "del formos" - ir sutiko. Ponas G. Žydravilius parinko patogią aikštę netoliose augančiamės pušyne, paklojo ant sausų spylgių rausvą antklodę ir pakvietė artistus. Tiesą pasakius, artistas tebuvo vienas - Antanas K. Jo žinoma, visu mūsų ilūdesliu, buvo ne visai artistė, nes dirbo sostinės mėsos parduotuvėje Nr. 2.

Aisigulusi ant rausvosios antklodės, ji kelioliką minučių ieškojo patogios pozos, paskui atsitojo ir palėpė surankioti visus kankorėžius, kurie, neva, spaudžia nugarą.

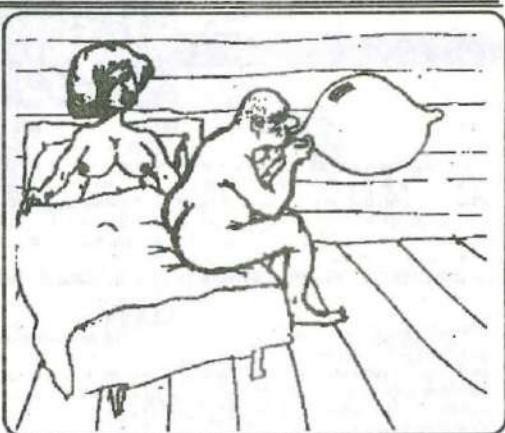
Viskas tuojuo pat buvo įvykdyma. Ponai Antanienė vėl atsigulė ir, patenkinta darbu, nusilžiavovo. Operatorius atrideno kamerą, o apšvietėjas N. Jurgėlė perdegusia įempą.

- Na, pradésime, - trindamas rankas džugliai riktelėjo scenaristas. - Nusirenkite.

- Ką jūs pasakėte? - atvėpo ponios Antanienės K. žiauna.

- Aš sakau, - nusirenkite. Negi jūs ruošiatus, atsiaprashant, "birbiantis" su drabuziais? - nusistebėjo scenaristas.

Na, tada kilo didelis skandalas, laimej, laiku suspėjome pabėgti ir tik iš tolo stebėjome įvyko vietą. Tūrėtas dūlikų debesis apgaubė pasiutusiai besivaišiavanti ponai Antanienė K. ir dejuojančius jos priešininkus. Viena buvo aišku - tautinis kinas galutinai sužugdytas. Ir vis per tą prakeitą AIDS.

- Brangusis, o gal jo visai nereikia pūsti?..

A. Krisciūno piešiny

Gerbiamasis Kürėjau!

Štai jau trečias méntru, kai prasidėjo "Auksinio prezervatyvo" konkursas, o TAVO KURINIO dar nesulaukėme.

Argi tau, prezervatyvą nereikia?

Iki rugsėjo 1-osios siūskite savo darbus (humoreskas, piešinius, nuotraukas) AIDS tematika.

JŪSU LAUKIA VERTINGI PRIZAI:

Pirmoji vieta - 500,

Antroji - 300,

Trečioji - 100

PREZERVATYVU.

Š. m. liepos 26 - 27 d.d. Palangoje organizuojamas grožio konkursas

MIS KURORTAS - 91

Kviečiamos 25 - 30 metų merginos ir moterys iš visos Lietuvos!

II atrankinis turas vyks birželio 9 d. 11 val. Palangoje kultūros namuose (Vytauto g. 35). Informacija tel.: 53827

TIK GROŽIS IR GĒRIS NUGALEΣ AIDS!

Garantinis raštas

Vairiniai nuo AIDS

Didysis chemikas Ričardas Smitas (Richard Smith) pradėjo nešitoli bandymą. Taip tūkstančių stiklinių mėgintuvėlių, visai ištraitytų žarnelių ir jvairiaspalviais dūmais rūkantinių koltų turėjo užginti vištakai naujas žmonijos istoriję, preparatas. Jo pavadinimo nėra netinko, nes didysis chemikas ir pats dar nebuvo nuspindėjęs, kaip savo "darbo vairius" pavadinia, tačiau, kad ir kaip jis besivadintų, tai turėjo būti pats reikalingiausias žmogui vaistas - tai, tai vaistas nuo AIDS!

R.Smitas gyveno gana nuošaliame provincijos miestelje, pačiam jėjai pakratyje, kaip tik tarpt senu kapinaičių ir kaulų fermos. Jo laboratorija buvo namo rūsinyje ir užtenė beveik 140 kvadratinį metrų. Galite išvaduoti, koks buvo pats namus. Beje, šito namo chemikui pavydėjo visas miestelis, poniučių nuolatos grauzdavo sava virus, kad šie nesugebėjo, nenorėjo ar nepajėgė surasti panasiuos plėšėt. Jo netaidavavo ir kartais ištisą dieną grieždavo dantimis. Pasiremes įsteigė pagrindžių dantinius prie R.Ricardo Smito namų, tuo ko pradėjo vidurionių fermos kaulus. Žodžiu, dejos negerį dalykai...

Tuo tarpu, kai viena miestelio pavydėjo chemikulį didžiulio namo, vienintelis žmogus pasanulyje jam pavydėjo visai kito - Sloves.

Tai buvo miestelio gydytojas seksopatologas Gervazijus Trifubė.

"Ne, šito nebus, aš šito nelciau... - išniręs galvojo ponas Trifubė, - kad jis pagamintu tuo vaistu, o es išdėdau žesdžyje? Ne, ne, šito nebus! Juk jeigu jis atras vaistus nuo AIDS, tai niekaš nebijos užskribsti, vien pagrindė sakyti laikavai ir su kuo papročiai, be jokios beimės ir sąžiningos grauzimo. Juk tada išnyktų visas seksologinės problemos: nuo frigidifikumo iki impotencijos! Ir aš iksiu be darbo! O sieube, ir

kas beisiusia - nėkas nebenaudos prezervatyvų! Mano gyvenimas krinta į bedugnę! O kaip būdavo puiki: ateina moteris, tu jai brašai receptą prezervatyviui, paskui praktikai parodai, kaip juo naudotis... Kai kurios poniučių atleidavo po kelius kartus, nes vis užmūšdavo, kuriu puse ji reikia užmauti... O dabar..."

Ir didžiai gerbiamas seksopatologas nuspindė padaryti negražų dalyką: išgerti naujai preparata.

Ta pati vakara jis patykojo Ricardą Smitą prie lauko taurėto. Vos chemikas jėjo vidan (gamtos reikalo genomas), Gervazijus akies mirksniu užkėlė duris triju colių ilgio vinimus. Dėl viso pikto į plius yprilyg klijų. I pasipiktinimo ūklumas iš vidaus - nereagavo. Toliau viskas éjo pagal scenarijų...

Po pusvalandžio iš kaulų fermos išėjo būrys moterų. Jų dėmesi patraukė neįprastas triukšmas, sklidės lyg nuo Smito namų, lyg nuo tamsoje skendinčių kapinaičių. Moterėlės persižengė ir tekinos pasileido į namus. Neigil trukus iš miestelio pajudėjo pagalaisis ir fakemis ginkluotų virų kolona.

Priekyje éjo dvainintas su kraplyu ir slakstė pagriovius. Dėl viso pikto. Kas vėliau paaiškėjo, visai be reikalo. Triukšmas skrido ne nuo kapinaičių ir ne nuo chemiko namų, o nuo vienėlio būdėlių plaukeje. Šiaip už atlupę vinių ir išlažę keliais čiašias, miestelio gyventojai išvadavo didžią chemiką. Tačiau šis net nepadiėjo, o painiodamas vis dar nuleistose kelinėse, išėgo į namą, iš kur netrukus pasigirdo beveiktiškas klyksnas:

- Jie pavogé mano išradimą!

Paskui kažkas spragteiėjo chemiko galvoje ir jis pradėjo kalbėti nei i tvorą, nei i miestą apie kažkur prie Balbieriškio gyvenančią anūkę ir jos katytę Maricą. Čia visi i suprato, kad ponai Smitui pasimaišė protas, ir i miestelio Smitininkas nuosavu automobiliu išvėžė chemiką į artimiausią psychiatrinę ligoninę...

Taip, tai buvo didelis išvykis, sukrėtis visą miestelį. Bet labiausiai sutrikėta buvo gydytojas Trifubė. Žinių apie išprotėjusį chemiką sunkiai prisilėgti jautriai seksopatologo širdžiui, ir štai jau ketvirta naktis jam sapnuoja ias patis košmaras: vienijoje palaukės būdėjė nusileidęs keilės stovis ir dainuoja didysis chemikas, o laikas bėga ir nickas, nėkas jam neįtarodaro durų, ir nėkas jā dainos neišklauso...

Gervazijus pašoko iš lovos visas suprakaitavęs. Už langų švietė pilnatis, kažkur kitose miestelio pusėje amteiėjo šuva.

"Kažka reikia daryti! Aš taip nebegaliu. Nebegalui imtis praktinių užsiėminimų, moterys manęs nebedomiu, rankos drebai, kojos drebai, iarp kojų velniai žino kas dedasi..." - Gervazijus susiėmė galvą rankomis. - O, juk aš padariau nuiskultimą! Aš atėmiau iš žmonijos teisę be baimės mylėti vienas kita, be baimės turėti vienąs kita... Ne, ne, reikia kažką daryti. Reikia paskelbti šią vaistą visam pasauliui! Bet kaip? O gal preparatas dar nepabaigtas? Aš būtinai turiau jį išmeginti. Kas bebuči, aš tai padarysiu! Egzistu, o paskui susiešiu krūvom su kekė Nastasia. Jai jau garantuotai turi AIDS..."

Tai štai ką nutarė Gervazijus. Ir ligai nelaukės išsitraukė iš palovio pavogtai vaistą. Tai buvo į puslitrinį stiklinį supiltas žalias taušas skystis. Gervazijus persižengė ir užsiverė stiklinių, pajuto, kaip preparatas iš pradžių vangiai, o po to didele bangą užplūdo gerklę.

"Fui, šlykstyne," - pagalvojo jis, pastatęs tuščią stiklinių ir užkandęs duonos kriauskle. Staiga aklyse pažiūrė kibirkštys, mėnulis pradėjo surūpioti ratu ir Gervazijus apalpės parkruto ant grindų.

Kita ryta paštininkė Darata tokioji į ir rado. Greitai iškviėtė policininką, ir šis nuosavu automobiliu išvėžė leisgyvi Gervazijų į sosting. Pona Trifubė beveik pavyko išgelbėti. Sakau "beveik", nes išgelbėti jis pavyko ne visą: operacijos metu studentas prakaitant visiškai netinka nupjovę vieną labai svarbų pono Gervazijaus dalykelių. Bet, nežiūrint to, po dyjei savaičių seksopatologas buvo išrauktas. Ir čia atsitiko nemenumytas dalykas: jis pasiprierauva nuvežamas ne namo, o iš vieno psychiatrinę ligoninę. Idomus sutapimas - toje ligoninėje jau dviečias diena apie savo anikėles kate pasakojo buvęs chemikas Ricardas Smitas...

Gervazijus su bepročiu kalbėjosi tris valandas. Pokalbio metu be viso kito paaikiėjo, kad katytę Maricą buvo kelis kartus užlipusi ant stogo, pagavo 24 pelas, ir dar daug idomijų dalyku. Primginai klausinėjamas, kokiomis dozemis reikia gerti naujai preparata nuo AIDS, chemikas pareiškė, kad jis reikia ne gerti. O tepti ant kūno, o paskui vėl pradėjo pasakoti apie katytę Maricą...

Tad Gervazijus suprato padare klaidą. Jis paliko išlaikyti chemiką ir išsaiažino namo. Čia jau buvo susidariusi didelė pacientų eilė. Nuo rytojais gydytojas seksopatologas pradėjo darbą: vėl išrašinėjo receptus prezervatyvams, vėl siuninėjo poniučių į vaistinę, o praktinius užsiėminimus (dideliams pacientų džiaugsmui) paverdė asistentams - besipraktikuojantiems sostinės studentams.

Anekdotai

Intelektualams

* Vaistinėje liko tik juodi ir žaliais kvadratais margi prezervatyvai. Po ilgo dvejimo viras nusipirko juodų ir vakare su žmona išbandė jų efektyvumą.

Tačiau po kelių mėnesių jo žmona pagimdė berniuką. Berniukas buvo gražias, žiūrėdavo į kamerą, berniukas buvo gražias ir sažiningas. Juk tada išnyktų visas seksologinės problemos: nuo frigidifikumo iki impotencijos! Ir aš iksiu be darbo! O sieube, ir

* Atnidėrės didesnėje kompanijoje, ponas Krukas mėgsta klausiti:

- Ar jūs negirdėjote apie naują viešnamį X gatvėje? Pasakoja, kad jis keistoka architektūra. Viduryje didelio salono yra laiptai...

Tada Krukas juos pavaizduoja, sukdamas ranką. Kickvieną kartą kuris nors viras pasulušeroja:

- Spiraliniai laiptai.

- Taip! - išklausiai sušenka Krukas - Aš jau matau, kad jis ten buvote.

** Esperanto kalbos vertė
Valentinas Randis

-Kai užaugsiu - būtinai naudosiu...

Saulius Ramškos nuotrauka

Donaldas Bilinevičius piešiniai

Linkime geros sveikatos!

**Redaktorius
Artūras Butkevičius**

AIDS
KRONIKA

Mėnesinis laikraštis "AIDS kronika".
Mūsų adresas: 232021 Vilnius,
Moliūtės plentas 40, telefonas: 76 32 38,
35 04 65, telefaksas: 35 02 25

Formatas A3, 2 sąj. spaudos lankai,
ofsetinė spauda. Tiražas 10 000 egz.

SL 428

Užs. Nr. 1130

Redakcija: Artūras Butkevičius (redaktorius), Saulius Capliškis, Asta Lapinskaitė, Rūta Milinavičiūtė, Algimantas Krisciūnas (ats. sekretorius), Aldona Rėkavienė, Lina Šmidt.

Prie laikraščio išleidimo prisidėjo: Jolanta Klietėnė, Svajonė Zaremaitė, Dalia Palūnienė.